

T v r d ý o ř í š e k ...

Správné rozhodnutí?

V prosinci senát odhlasoval jednomyslně dohodu o vyplacení zlata, krátce na to v Domě poslanců byla podepsána též jednomyslně dohoda a pak prezident Reagan schválil úmluvu svým podpisem. Stalo se tak po třicetiletém průtahu. Dvakrát senát odmítl schválit navrhovanou dohodu a to jediné proto, že náhrada občanům za znárodněný majetek byla nedostatečná.

Napětí mezi čs. vládou a Washingtonem se zvyšovalo po americkém odřeknutí, nastalo mrtvé období až loni styky byly obnoveny a přistoupeno k novému jednání. Často se o tom psalo v novinách, americká delegace dokonce jela v létě do Prahy, pak se celá záležitost projednávala v senátu a Domě poslanců, až koncem roku došlo k hlasování a k schválení.

Library of Congress, oddělení pro zahraniční záležitosti a národní obranu mělo za úkol vypracovat pro členy kongresu podrobnou studii o právní podstatě a celém průběhu.

Citujeme z tohoto rozboru "Czechoslovak Gold-U.S. Claims Controversy".

Pařížská reparační dohoda ze dne 14. ledna 1946, s doložkou ze dne 27. září 1946 rozhodla, že zlato ukradené Němci za války je v právní ochraně Spojených států, Velké Británie a Francie. Spojené státy zaujaly mezinárodní právní stanovisko, že Československo je oprávněno, aby jí zlato bylo vráceno a že Spojené státy nemají autoritu disponovat ani prodat zlato k vyplacení pohledávek Američanům za americký majetek znárodněný v poválečné době. V jednání, dle reparační dohody, je třeba jednomyslného souhlasu všech tří. Doposud zásada jednomyslnosti byla dodržena při každém jednání komise.

U.S. Department of State se řídil dle těchto zásad Československo má plný nárok na vrácení zlata (the right is firm and uncontested). Dle Pařížské dohody z r. 1946 Spojené státy, Británie a Francie mají právní povinnost zlato vrátit. V úmluvě však není stanovena doba a State Department sledoval zásadu, že nevydá zlato dokud čs. vláda se nevyrovná s americkými občany. State Department hájil stanovisko, že vláda nemá právo prodat ani část zlata k uspokojení nároků amerických občanů a že není žádné právní cesty, jak získat tuto pravomoc. Toto stanovisko podporovaly též Británie a Francie. Stanovisko je obsaženo ve zprávě Robert S. Ingersolla, Deputy Secretary of State, předložené výboru Executive Hearings finančního výboru senátu na 93. kongresu a na příštím zasedání r. 1974.

Znárodním majetku amerických občanů bez promptní, dostatečné a účinné náhrady Československo sice porušilo mezinárodní právo, ale právní znalci jsou ním méně názoru, že to neoprávněuje Spojené státy postupovat samostatně, zmocnit se a prodat zlato, jak bylo navrženo v senátě (návrh zákona 754) a v Domě poslanců (HR. 2352 a 2631). Odůvodňuje se to tím, že nebyly dosud vyčerpány všechny právní možnosti s Československem, došlo nedávno opět k jednání mezi Československem a USA, vysvětluje State Department. Represálie Spojených států by znamenalo porušení mezinárodního práva (non-forcible reprisal by the United States would constitute a breach of international law by the United States and would be legally inadmissible).

Tento bod je právnícky, široce analyzován v rozboru State Departmentu. Týkalo se to návrhů senátora Moviniana v prvé řadě a dalších členů kongresu, kteří byli pro to, aby se část zlata prodala k uspokojení nároků amerických občanů vzhledem k tomu, že čs. vláda nabízel příliš malou náhradu a pak když senát čs. nabídku zavrhl přestala vůbec vyjednávat.

O otázce čs. zlata bylo jednáno obsáhle po léta a bylo rozhodnuto, po všech úvahách, že ani prezident nemá právo blokovat vydání zlata jen 1) v případě války, nebo 2) ohrožení "unusual and extraordinary threat", když by bylo ohroženo

ČESKOSLOVENSKÉ ZLATO V F VELKÉ BRITÁNII

Vzhledem k dohodě o vrácení čs. zlata, jehož část je držena britskou vládou, předseda čs. obce legionářské, maj. M. F. Kašpar se obrátil na Sira Geoffreye Howea, britského ministra financí s žádostí, aby zlato vráceno nebylo, Major Kašpar v apelu uvedl, že "by bylo proti principům spravedlivosti" kdyby zlato bylo vráceno. "Náleží předválečnému nezávislému a demokratickému Československu a ne zemi pod nelidským komunistickým loutkovým režimem, který by pravděpodobně byl nucen zlato použít k vydržování vojsk Varšavského paktu na svém území."

/RSČ/

Babrák Karmal dekoroval v Moskvě L. Brežněva u příležitosti jeho 75. narozenin nejvyšším afgánským řádem "Slunce svobody". Věru mu nemohl dát lepší dárek,

RCMP probed death of Czech, Tory says

By JAMES RUSK

Globe and Mail Reporter

OTTAWA — Conservative MP Elmer MacKay said yesterday that the RCMP security service has investigated the death in Montreal last year in "suspicious circumstances" of Czechoslovak emigre Jiri Skvor, a broadcaster for the CBC International Service.

At a press conference yesterday with Donald Munro (PC, Esquimaux-Saanich), Mr. MacKay said Mr. Skvor, the Czech-language voice of the international service and a prominent anti-Communist, died suddenly of asphyxiation in the early hours of Jan. 22, 1981, in a Montreal hospital.

Mr. MacKay, who linked the death with a pattern of mysterious deaths, some proved to be assassinations, of emigre anti-Communist journalists in Europe and the United States, said his suspicions were aroused about a month ago when he learned of the "unprecedented" investigation by the Royal Canadian Mounted Police security service.

An RCMP spokesman said last night that he could not say whether such an investigation has taken place.

Mr. MacKay, who provided few details of the death or the investigation, said he had not been in touch with Mr. Skvor's family. He could not say at which Montreal hospital he had died or whether an autopsy had been performed.

He understands that Mr. Skvor

was not in hospital for major surgery and had been in good health and spirits the night before his death. "I don't say he was killed. I say he died under suspicious circumstances," the former Minister of Regional Economic Expansion said.

In recent months, Mr. MacKay has pressed the issue of Czechoslovak treatment of refugees and emigres, who under Czechoslovak law are dual citizens even though they may have taken out Canadian citizenship.

Under a 1977 law, they must "naturalize" their relationship with the Government in Prague if they are to return to Czechoslovakia for a visit or if their relatives are to receive visas for visits to Canada.

The rules require them to swear allegiance to Prague, travel to Czechoslovakia under a Czech passport, not Canadian documentation, and to pay a fee that varies with income to cover the cost of education in Czechoslovakia if papers are to be put in order.

Canada has objected to this system and has tried, so far unsuccessfully, to negotiate a citizenship treaty with Czechoslovakia that would end the dual citizenship situation.

Mr. MacKay said yesterday that the system is clearly designed to raise hard currency and to maintain a hold on Canadian citizens who were once Czechoslovak nationals.

THE GLOBE AND MAIL, TUESDAY, FEBRUARY 2, 1982

VE JMÉNU SVĚTOVÉ REVOLUCE

Když přišla do Kremlu zpráva o první tiskové konferenci nového amerického prezidenta, bylo právě celé předsednictví pod kyslíkem. Vedoucí Zvláštního oddělení Poskrebyšev roznášel důvěrnou informaci osobně. Byla to zpráva ideologické povahy, neboť se v ní pravilo, že celé předsednictví jsou lháři, podvodníci a navíc že organizují světovou revoluci.

Soudruzi přijali informaci příznivě, neboť mezi jednou svodkou o nedostatku brambor a druhou z Polska je to celkově rekreační bod pořadu, jednat pro změnu o tom, co kdo řekl na tiskové konferenci.

Pokud jde o lháře a podvodníky, všichni se tomu srdečně zasmáli, protože do tohoto gréma se mohl člověk dopracovat jen přes hromady mrtvol; drobne charakterové defekty, jak je pan Reagan naznačil, tady nehrají žádnou roli. V tomto smyslu také soudruh Kiri-

lenko poznamenal, že nový americký prezident je zřejmě člověk umírněný a konzervativní, takže snad nebude problém se s ním dohodnout.

Soudruh Andropov k tomu dodal, že Spojené státy mají v San Salvadoru podobné problémy jako Sovětský svaz v Polsku, a že dohoda by eventuálně byla možná, jak si to s těmi levičáky vyřídí v globálu.

Všechny soudruhy však obzvláště potěšila zpráva, že podle nového prezidenta organizují světovou revoluci. Soudruh Pelše přítom dokonce začal zpívat Internacionálu, ale zakřikl ho, protože ve vedlejší sále právě jednala delegace z Jižní Afriky o nákupu otravných plynů a mohla by se leknout. Soudruh Suslov pravil, že v této době, kdy zájmy Sväte Rusi vyžadují nepřehlížet k nějakým zastaralým ideologickým postulatům, je to od amerického prezidenta velmi zdvořilé, zmínit se tak příznivě o sovětské zahraniční politice

"Co vlastně řekl?" zeptal se soudruh Kosygin, ačkoli měli dojem, že mu byli nedávno na pohřbu. "Řekl o nás, že jsme revoluční," ochotně mu vysvětlil.

"Dobrynn by mu měl poděkovat," obrátil se soudruh Brežněv na Gromyku, který právě vyřezával do stolu kosočtverec. Všem bylo jasné, že ochablé žlázy oficiálního marxismu dostaly významnou posilující injekci.

Projednávali pak situaci v Maďarsku a dohodli se na tom, že Maďarům slápnou na přezky hned jak to vyřídí v Polsku, a to všechno, samozřejmě, v zájmu světové revoluce

Schuze skončila a soudruhy odvezli na vodoléčbu. Personál uklízel sal. Jakýsi unavený milicionář přetřel velikou prachovkou obrazy na zdi, Iljiče vlevo, hraběte Bencendorfa napravo. Tradice žije bez ohledu na trade-mark

JIRÍ HOCHMAN

národní bezpečí nebo ekonomie Spojených států dle zákona International Emergency Economic Powers Act z r. 1977. Žádný z těchto zákonných podmínek neexistuje, prohlašuje State Department, a proto je nepravděpodobné, že by mohlo dojít k likvidaci této částky zlata na domácí půdě.

Ze všeho je jasné, že Spojené státy přesně dodržují mezinárodní dohody a splňují povinnosti i když nepřítel jich nedodržuje. Opakuje se to stále, např. po celou dobu dění

Vrácení zlata, kterého může být použito k nekalým, zákeřným útokům proti Spojeným státům nás všechny trápí. Jednalo se o tom přes třicet let, ale nevíklalo to zásadní přesvědčení americké vlády, že se bude přesně držet právních povinností reparační dohody

The Australian přinesl dne 21. prosince na první straně článnek o Přemyslu Kočím, doplněný velkou fotografií. Autor článku Nicholas Rothwell se odvolává na příslušníka Fratrika před senátem amerických států, na prohlášení senátora Jovana Marka, který ve Vídni a bývalého komunistického australského MP Dušana Pankulje, který byl australským členem pravého křídla této strany, který měl být v roce 1974 v souvislosti s Kočím zavražděn.

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES.

Řídí redakční rada.

Články, objednávky inserátů, opravy adres a předplatné lze poslat na:
"KANADSKÉ LISTY", Box 520,
Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí se redaktor ztotožňovat s jejich obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 10:00

zámoří lodí ... \$ 12:00

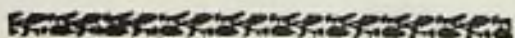
zámoří letecky ... \$ 15:00

LIDÉ MEZI NÁMI

Br. velvyslanec Jaroslav Šejnoha se loni v srpnu v tichosti dožil svých 92. narozenin.. Zdržuje se ve svém oblíbeném ateliéru na St. Clements Ave. v Torontě a krajanských podniků se neúčastní. Ti, kteří ho znají, jistě uvítají tuto malou vzpomínku. Ti z našich čtenářů, kteří neměli štěstí se s ním sejit, si tyto řádky jistě přečtou se zájmem. Vždyť jde o statečného legionáře z 1. světové války, který spolupracoval s TGM, dr. Benešem a gen. Štefánikem. Během 2. světové války byl znovu v zahraničním odboji: napřed ve Francii a pak v Anglii. Patřil mezi nejbližší spolupracovníky dr. E. Beneše. Po válce byl jmenován čs. velvyslancem v Indii. V únoru 1948 resignoval a zůstal v exilu.

Br. Jaroslav Šejnoha se sešel s mnoha zajímavými lidmi, jak o tom svědčí tato vzpomínka z roku 1971, která nebyla dosud nikde uveřejněna: "V červnu 1919 jsem konečně mohl odjet z Paříže domů, k první návštěvě svých rodičů. Kupka mi přinesl dosud neznámou fotografii Josefa Mánesa, s již velmi přivřeným okem, abych ji dal Švábinskému, bude-li mít zájem. Jinak abych ji nabídl Národnímu Museu, aby fotografie v cizině nezmezela. Švábinský mne přijal, svého bývalého žáka, s nadšením, uvedl do rozpačků svou ódou na legionáře, objímal a líbal svými vousy na obě tváře. Poděkoval za krabici doutníků, ale úplně se rozzářil nad dosud neznámou fotografií Mánesa, šťastný, že si ji může ponechat. Dokument je tedy ve vlasti. Za svého pětiletého pobytu v Římě, od 1. ledna 1930, nemohl jsem nikdy nevzhlednout, kdykoliv jsem přišel k fontáně Trévi, k jednomu z nejvyšších oken v pozadí, protože tam za ním bydlel a trpěl Josef Mánes. Odtamtud sestupoval, usedával na schody sousedního kostela a rozdával dětem své obrázky. Zmizely k nenalezení. Jméno Josefa Mánesa v srdci českého národa trvá a zůstane." Se vzpomínkou na statečného vojáka vlasti, umělce, diplomata a přítele - Jan Mráček.

IN MEMORIAM

Dojáčková rodina ve Winnipegu, Man. patřila vždy k nejaktivnějším našim krajanským rodinám. "Památník československé Kanady", který vyšel v r. 1943, obsahuje informaci, že František Dojáček, založil tamní odbočku Čs. národního sdružení už dne 25. května 1939. Měla 124 zakládajících členů.

František Dojáček

Odbočka byla velmi aktivní po celou dobu války. František Dojáček měl 4 děti: dvě dcery /Martha a Helene/ a 2 syny /František a Karel/. Tento článek je na rozloučenou s Františkem, který zemřel 2. února 1982 v nemocnici ve Winnipegu. František měl hudební nadání /hrál znamenitě na housle/, ale vystudoval obchodní vědy na universitě v Minnesotě. Vrátil se pak do rodinného obchodu, který byl znám všem našim krajanům: Winnipeg Musical Supply, zatímco jeho bratr Karel řídil tiskárnu National Publishers a vydával ukrajinské, německé a chorvátské noviny. V té době se František i jeho bratr k vůli snadnější výslovnosti začali psát "Dojack". Jméno Frank Dojack se stalo známým v obchodních kruzích města. Byl také činný v baptistickém sboru a stal se předsedou "Cosmopolitan Homes for Senior Citizens". Z článku ve "Winnipeg Press" se dovídáme, že se s ním přišel rozloučit velký počet jeho přátel a že účinkoval koncertní mistr a virtuos na housle Karel Dobiáš z Toronta. Mezi nejbližšími pozůstalými je jeho paní Ella a tři synové /Ernest, Robert a Tom/.

CO PÍŠÍ JINÍ

NÁVŠTĚVA DOMA

Listopadové České slovo obsahuje velmi zajímavý článek nazvaný "Návštěva maminky, bratří, Brna - a následky", který byl volně zpracován podle článku deníku The San Diego Union, který vychází v milionovém nákladu. Jedná se v něm o naši krajanec, která odešla do exilu v roce 1968 a bláhově se domnívala, že americké občanství a neangažovanost v politice ji uchrání před zlovůli čs. úřadů. Se svými příbuznými a známými se sice sešla, strávila s nimi tři týdny, ale pozorovala, že je sledována. Těsně před návratem byla zadržena, převezena do bohumické věznice, ze které byla propuštěna o týden později - o 12 kg tělesné váhy lehčí. Při výsleších jí uká-

zali bromaďu dopisů, kopie toho, co psala rodině a přátelům. Snažili se z ní vytáhnout informace o přístavu v San Diegu a vojenské informace. Při výsleších nahylo dojmu, že vyšetřovatelé ji považují skutečně za agentku americké špiónáže. Důvodem je zřejmě velmi dobrá hospodářská situace, které se postižená krajanka těší! Ubohé komunistické mozky nejsou zřejmě schopny pochopit, že se někdo může tak vypracovat vlastní přičinlivostí a šikovností, aniž by vstoupil do služeb tajné služby. Při propuštění jí bylo vyhrožováno, že ohrozí vlastní rodinu, jestliže se po návratu spojí s americkými úřady a musela podepsat prohlášení, že nebude psát nikomu jinému než své matce a i té jen pohlednice.

Máte zaplacené předplatné?

Čs. občané, jedoucí na rekreaci do Jugoslávie, dostávají do pasu doložku, omezující jeho platnost na tuto zemi. Do takového pasu žádná jiná země nedá vízum. Současně rakouská vláda rozhodla uzavřít jugoslávsko-rakouskou hranici pro nové československé uprchlíky. Zadrženo osoby jsou vráceny do Jugoslávie, kde žijí v zařízeních Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Mají obavy, že budou jugoslávskými úřady vydáni do Československa a jejich další emigrace je stížena. Např. Kanada nepřijímá uprchlíky z Jugoslávie a odbavování do jiných zemí /USA, Austrálie/ trvá dlouho. Světovou situací nových uprchlíků se zabývá Rada svobodného Československa. Čs. národní strážníci v Kanadě a Americký fond pro čs. uprchlíky společně podnikají kroky k urychlení jejich emigrace a k celkovému řešení záležitosti.

ČESKOSLOVENSKÝ LEV

provedený ve 14K zlatě

Jako přívěšek k náramku, medailon, jehlice do kravaty nebo do klopky.

Velikost 1 (ilustrovaná) — \$120 a daň
Velikost 2 (menší) — \$49 a daň

* * *

Veškeré opravy, předělávky, odhady zlatých a stříbrných šperků

J. M. KLEIN - ZLATNÍK

5 Shuter St., Toronto
(vedle MASSEY HALL)

862-0807

zasíláme na dobírku

ZPRÁVY Z KANADY

Paní Lucy Kuglerová nám poděkovala za zmínku o jejím manželovi v článku "Epilog k denníku". -- Na dotaz sdělujeme, že "buffaloes" lze vidět ve dvou přírodních rezervacích v Milton, Ont. -- Článek "Can Canada close doors to refugees" /Star, 7.2./ diskutuje případy tzv. pol. uprchlíků z Argentiny a z Chile. -- Počet nezaměstnaných v Kanadě dosáhl 1 milionu osob. -- Také Lubor Zink se věnoval případu dr. J. Škvora. Článek "Was it political murder?" vyšel 3.2. -- Howslow Press v Torontě vydal angl. sbírku Javorových básní "Far from you". -- "Sun" citoval dvě myšlenky z "Kan. Listů". -- L. Katona, majitel BENES INN, žádá od M. Aubuta, majitele Quebec Nordiques, větší odměnu za získání tří bratrů šťastných a M. Fryčera. Dostal dosud 225.000 dol. -- "Speak-Up" zveřejnil v prosinci 81 obsah ostré debaty mezi min. předsedou Trudeau a L. Zinkem. Zink žádal anulování Protokolu o přátelství mezi Kanadou a SSSR z roku 1971. -- Asi 1.500 dětí v Montrealu chodí do "ilegálních" angl. tříd. -- V Kanadě se začal promítat film "Reds", který zachycuje život amerického komunisty Reed-a. Je to jediný cizinec pohřbený uvnitř Kremle. Promítání je výsměch obětem komunistické hrůzovlády v Afganistanu a v Polsku.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West.

TORONTO, ONT. M6J 1E4

Majitel: J. Plchlik

Tel.: 364-1787

KAMPELIČKA

CZECHOSLOVAK TORONTO
CREDIT UNION LTD.

740 SPADINA AVENUE • TORONTO
ONTARIO M5S 2J2

Telephone: 925-0557

Úřední hodiny: V pondělí a v pátek od 10 do 7 hod.
Úterý, středa, čtvrtek, 10 do 5 hod.

kultura

VZPOMÍNÁME

na JAROSLAVA ŠIMSU.

Filozof dr. Jaroslav Šimsa, člen odbojové skupiny Petiční výbor Věrní zůstaneme /PVVZ/, zemřel v Dachau 8. února 1945, po pětiletém věznění. Z delšího nekrologu, který tehdy napsal jeden z jeho dachovských přátel, shrnul jsem několik podstatných pasáží:

Je-li otázka naší politické a státní budoucnosti především otázkou dobrých vůdců, pak německá perzekuce, v níž zahynul Jaroslav Šimsa, poškodila náš národ nadmíru bolestně. Ztráta je o to bolestnější, že zahynul na samém vrcholu své tvořivé síly a bohatý životní a politickou zkušeností jako málokdo. Vždyť již v letech, kdy byl knihovníkem prezidenta Masaryka, měl příležitost i k politické spolupráci s ním, když ho tento nechal sledovat činnost českých fašistů. Do politické činnosti nahlédl i jako dočasný tajemník ministra Bechyně. Sám usiloval o zvládnutí politických otázek, které vyvstaly z kmutím Henleinovým a nikdy nepřestal být uvědomělým a činným sociálním demokratem. Jeho rozvětvená práce v odboji, konaná s důmyslem a s odvahou, a spojená i s autorstvím a vydáváním ilegálních letáků a časopisů, jej přivedla do vězení a do koncentračního tábora. Své odborným zájmem byl filozof a sociolog, žák Masarykův; přes značný věkový rozdíl spolupracovník prof. Emanuela Rádl, vedoucí duch Akademické Ymky, redaktor "Křesťanské revue" a "Národního osvobození", přispívatel do mnoha jiných časopisů a tajemník redakce Masarykova naučného slovníku. Ve funkci sekretáře Akademické Ymky měl příležitost k cestám do ciziny. Byl i v Americe a v sovětském Rusku. V jeho všestranné činnosti se uplatňovaly nadání, úžasné panství, učenost a znalost poměrů a osob. Byl vychovatelem a vůdcem mládeže v nejlepším smyslu. Byl přesvědčený západník a ctitel anglosaské kultury, jak o tom vydal jasné a hluboké svědectví ve svém "Traktátu o naší národní orientaci", který napsal v Dachau; a přece zase člověk, zanícený pro ideál sociální spravedlnosti a pro přeměnu sociálního řádu světového. V jeho životě a díle mu svědomí nedovolovalo stát stranou a mlčet, stalo-li se bezpráví. Co se napřemýšlel o problému svobody a státní moci! Přesvědčený pacifista, byl veden dějinnými úděly, aby si tuto otázku nově promýšlel a postavil se nakonec na stranu ozbrojeného odporu proti útlaču. Byl obezřetný kulturní kritik, daleký však toho, aby byl jen teoretikem. Byl novinář, který dovedl v údělostech číst a rozeznat, kdy šlo o věci podstatné, které měly význam hlubší než jen chvílkový. --Jaroslav Šimsa se rozdával. Platí to o něm v přeneseném smyslu i doslova. Jak dovedl rozdávat ze svých balíčků! A jak se dovedl starat o všechny, kteří potřebovali pomoci. Práce, kterou konal, mu dovozovala vstoupit do všech bloků. Přišel nějaký transport s našimi lidmi a již tu byl, aby s nimi navázal spojení, informoval je a pomohl: jídlem, šatstvem, prádlem. Jeho místo ve skladišti mu dovozovalo leccos "organizovat", aby pomohl; o tom mohou vydat svědectví mnozí, stejně jako o tom, jak byl ochoten k přimluvě na všech možných místech, aby ten nebo onen dostal lepší práci, komando; nebo aby dostal vůbec nějaké a nemusel zůstat na blocích, kde byli "nezařazení" a na nichž byly daleko horší podmínky než na blocích pracovních. -- Byl to zkušební oheň charakteru, kterým jsme prošli. Jestli je možno říci o mnohých, že v něm obstál, je to nutno říci v první řadě o Šimsovi. Byl to člověk mimořádných vlastností, životní opravdovosti a usměvavé lásky k lidem. -- Byl vášnivým čtenářem, a to i za nejnemožnějších táborových podmínek. Byl především čtenářem Písma. -- Jeho samozřejmá starost byla, aby výřezky svého myšlení a životních zkušeností předal svým dětem. Tři z jeho traktátů z Dachau byly psány jeho dětem. Koncem listopadu 1944 byl vybrán s pěti tisíci jinými na transport. Tábořem se rozeslo, že je to pro kopání zákopů. Pro Šimsu bylo nemyslitelné, že by dělal něco podobného a pracoval tak pro nepřitele. Již proto bylo třeba zařídit jeho vyškrcnutí z transportu za každou cenu. Po velikém úsilí se to podařilo. Ve víře, že je skutečně tuberkulózní, byl přijat do táborové nemocnice. Na neštěstí však tam byl nakažen skvrnitým tyfem. Přes všechnu péči zachránit ho, umírá uprostřed apokalyptické hrůzy, která jde neuvěřitelně přeplněným tábořem, zamořeným hladem, do něhož plynou ze všech stran ubohé zbytky "transportů smrti", a v němž --vedle všech možných nemocí-- šíří vši tyfovou epidemii. Českým vězňům, zaměstnaným v pitevně, podařilo se sejmut Šimsovu posmrtnou masku a vyjmout jeho srdce. V uvolněných poměrech táborového života bylo možno vykonat u jeho otevřené rakve obřad v kruhu nejbližších přátel. Jednomu botanickému malíři, který byl privilegovaný "Ehrenhaftling" a bydlel mimo tábor v baráku na plátně, se podařilo propašovat Šimsovu skromnou pozůstalost /zápisník, malé vydání Křesťanské bible, kapesní muš, povolení nosit vlastní boty, několik fotografií ženy a dětí/, jakož i jeho posmrtnou masku a srdce, do sousední vesnice k jisté německé rodině. Tyto věci dostala paní Šimsová v červenci 1945.

Pro Šimsovu vrozenou skromnost ani jeho nejbližší dachovští přátelé nevěděli o jeho obědňé a důležité odbojové činnosti, jak o ní přišel např. Václav Černý v knize "Pláň koruny české". Byl jedním z pilnějších odboje tzv. Odborářů. Organizátory byli: ředitel brněnské Zbrojovky dr. Josef Kocman a bývalý ředitel Orbisu inž. Jaroslav Fukátko, který utvořil jádro PVVZ z tajemníků Ymky a z mladších intelektuálních složek Církve československé. Kromě dr. Šimsy, byli to dr. Miroslav Kohák, dr. Jaroslav Valenta a brněnský psycholog dr. Robert Konečný. Také nakladatel F. Laichter, Ot. Wünsch, prof. Čížek, Václav Žižka a gen. Čihák z Obrany národa. Z Orbisu si Fukátko udržel styk s F. Halasem. Zradou úředníka Zbrojovky v katovické přepážce se celá akce shroutila. Po Fukátkově a Kocmanově zatčení 20. října 1939, byl 27. února 1940 zatčen Šimsa. Také pan Wünsch a Čížek. Čihákov i Žižkovi se podařilo odchod do ciziny. Končiný úspěšně předstíral duševní chorobu, doškal se osvobození --zemřel v roce 1981 v Brně. Na místo zatčených nastoupil dr. Valenta pod jménem Hanuš. Byl posádkou zatčen a popraven v Mauthausenu v říjnu 1942. Dr. Černý přešel o tzv. Detektivkách, které sestavoval Šimsa s Wünschem; šlo o osmkrát sešité, na jejichž prvních stránkách byly úryvky z detektivek a na dalších informace o odboji. Šimsa položil základy pozdější síti ÚVDU v turnovském kraji a to návštěvou u faráře P. Glose v r. 1939. /Přítel k němu se uchýlil v polovině června 1942 dr. Vladimír Krajina./

Miloslav Kohák, bývalý pol. vězeň v Mauthausenu a v Dachau, nyní v Montrealu.

Canadian Première
of Smetana's
Sparkling Comic Opera.

the TWO WIDOWS

Sopranistka Kathy Terrell bude zpívat jednu z hlavních rolí ve Smetanově operě "Dvě vdovy", kterou budou dávat 7. a 9. 5. 82 v Guelph, Ont. a 11. 5. v Kitchener, Ont. Během představení vystoupí také čs. národopisná skupina. Další informace v Guelph, Ont. na č. 519-821-7570 a v Kitchener 519-578-5660. Adresa: Guelph Spring Festival, P.O. Box 1718, Guelph, Ont. N1H 6Z9. Doporučujeme našim čtenářům, aby s objednávkou lístků neotáleli.

Inž. Rudolf Fiala, který se svou paní žije v euryšském předměstí Schlitteren, je vzdělavatelem Ústředí Československého Sokolstva v zahraničí. Je jedním z těch drobných houževnatých pracovníků, bez kterých se náš exil nemůže obejít. Ochotný vždy vyplnit mezeru, kde je potřeba. Jeho články v časopisu "Československý Sokol" jsou právě letos, kdy se ve Vídni koná V. jubilejní sokolský slet, nesmírně důležité. Inž. Fiala je také věrným čtenářem "Kanadských Listů" řadu let.

Pojištění je věc důvěry

Přes 30 let služby naší veřejnosti s největší kanadskou životní pojišťovnou

**SUN LIFE
OF CANADA**

VLADIMÍR VÁLEK, C.I.U.
Senior Representative

Tel.: 232 1620

56 Aberfoyle Cr., Suite 400

/Proti Islington Subway Station./

Toronto, Ont.

M8X 2W4

OSOBNĚ

JAROMÍRA ŽÁČKOVÁ,
roz. Bátková, bývalá
dlouholetá poslankyně

80

ně čs. strany národně socialistické, spolu s Jarmilou Uhlířovou věrná spolupracovnice místopředsedkyně strany Františka Zemínové a předsedy strany dr. Petra Zenkla, se dožila 16. ledna t.r. osmdesáti let. Narodila se ve Studánce na Moravě a zastupovala v parlamentech československých vždy brněnský kraj. Ve svém soukromém životě se věnovala žurnalistice. Byla známá jako vždy pohotová, výborná řečnice, která dovedla povzbudit své posluchače v dobách různých státních tísní /před druhou světovou válkou a po ní/. Pracovala pilně v parlamentu a jeho různých výborech a snažila se vždy přispět k zlepšení předložených návrhů. Svými obratnými zásahy v parlamentě zasáhla často proti diktátorským snahám komunistů a stala se tam nejen podstatnou oporou své strany, nýbrž i tvrdým odpůrcem komunistů, kteří ji nenáviděli. V kritické době února 1948 stála neochvějně za vedením strany dr. Petra Zenkla a vystupovala proti jinak ve straně vadnému odpadlictví těch, jejichž několika zrádných jmen se ani při této příležitosti nechci dotknout. Bohužel rozhodnutí v Teheránu a na Jaltě, vyplývající z toho, že ruští komunisté byli připuštěni jako "spojenci západních demokracií", rozhodlo také o tom, že po komunistickém puči v únoru /spolu se svým manželem a dcerou/ opustila Československo, napřed do Anglie, kde pomáhala těm, kteří uprchli do exilu, a později do Spojených států amerických, kde v Chicagu /Cicero/ do nedávné doby působila v rozhlase jako dovedná žurnalistka. Vděčíme jí za věrnost ideálům svobodného Československa. Vladimír Krajina.

JARMILA UHLÍŘOVÁ.

80

Dne 25. února 1982 budeme vzpomínat, že Jarmila A. Uhlířová, bývalá poslankyně čs. strany národně socialistické, se dožije osmdesáti let. Narodila se v Ivanovicích na Moravě a studovala v učitelském ústavě v Kroměříži. Jako odborně vzdělaná učitelka se osvědčila v utváření národního a politického charakteru československých občanů v myšlenkách demokratického řízení státu, na nichž naše republika byla trpělivě budována především T. G. Masarykem, Eduardem Benešem a Milanem R. Štefánikem. Po únorovém puči v roce 1948 musela poslankyně Uhlířová odejít do exilu, aby se nestala obětí čs. komunistů podobně, jako to potkalo hrdinku našeho národa Miladu Horákovou. V exilu se Uhlířová zapojila jednak do Rady svobodného Československa a jednak do Ústředí Československého Sokolstva v zahraničí, kde po dlouhou řadu let je pilnou ústřední jednatelekou, organizující mnoho sokolských sletů. Sestra Uhlířová se na výzvu předsedy Rady svobodného Československa Petra Zenkla, ujala jako bývalá odborná učitelka úkolu napsat český slabikář pro děti našeho exilu. Tohoto slabikáře se dosud užívá nejen ve Spojených státech amerických a v Kanadě, ale také v Austrálii a jinde. Díky této důležitě knížce je český jazyk namnoze zachován i v další generaci našeho exilu. Nepotřebují zde snad ani jinak zdůrazňovat, že republika Československá má v sestře Uhlířové vždy ochotného a znamenitého řečníka za svoje demokratické práva a za svou původní celistvost, sahající od Aše až do Jasiny. Vladimír Krajina.

DR. VELEN FANDERLÍK.

75

Kdo se s Velenem sešel během jeho pobytu v Torontě na sklonku roku 1980 nebo na táborech v záp. Evropě v létě loňského roku

nebude věřit, že dne 11. února 1982 se dožil v neuvěřitelné fyzické a duševní svěžesti svých 75. narozenin. Pro mnohé bývalé skauty a pro účastníky letních skautských táborů je

Velen nejen živou legendou, ale především je to praktik a instruktor, který své rozsáhlé znalosti předává ochotně mladé generaci. Napsal proto celou řadu skautských příruček, z nichž "Listy Jurovi" a "Skautská praxe" jsou nejznámější. Narodil se v Praze 11. února 1907. Otec Vladimír Fanderlík byl soudcem ze staré buditelské rodiny holandského původu na Moravě. Děd dr. Josef Fanderlík byl po 30 let /do r. 1890/ ve Vídni poslancem za staročeskou stranu. Jeho žena byla Božena Helceletová, švýcarského původu. Předkové Velenovy matky Elišky Gollerové pocházeli dokonce z Kanadských ostrovů!

Velen prožil své mládí v Brně, kde také vystudoval právníkou a filosofickou fakultu. Navíc studoval umění. Za studentských let byl výborným běžcem na 100 a 200 metrů. Od r. 1916 s bratrem Milotou skautoval. Vedl 5. a 3. brněnský oddíl. Velen absolvoval v r. 1936 jako první čechoslovák anglický Gilwell kurs pro vůdce Lesních škol. V letech 1937 až 1939 byl docentem tělovýchovy na brněnské universitě, ale vedle toho se věnoval své advokátské praxi. Druhou světovou válku přežil v justičním oddělení čs. armády v Anglii. Reprezentoval čs. skauty ve Světovém výboru, jehož čestným členem je dodnes. Postaral se, že jeho "Skautská praxe" vyšla v r. 1944 v Kanadě a byla nesmírně užitečná při obnově čs. skautského hnutí po válce. Oženil se v r. 1941 se Stanislavou Zvědělkovou ze Skalce na Slovensku, která byla učitelkou na české škole v Anglii. /Pí Fanderlíková, známá jako malířka pod jménem Velenka, zemřela náhle 10. 3. 80./ Po válce působil Velen v Norimberku u Mezinárodního tribunálu jako asistent gen. česera a v Londýně jako diplomat. Do vlasti se vrátil v roce 1947 a byl zvolen starostou Jirádka. Po kom. puči odešel znovu do exilu, pracoval pro IRO v záp. Německu, pak s paní emigroval do Anglie a posléze v r. 1953 do Kanady. V letech 1955 až 74 učil na Vyšší střední škole v Trail, B.C. a přednášel na College v Castlegar, B.C. Je známý jako znamenitý malíř: jeho šest velkých obrazů zdobí zasedací síň radnice v Trail, B.C. Velen shledal, že po odchodu do penze jako profesor, má nyní ještě méně času než měl dřív. Jsou tím vinné dvě záliby: skauting a malování. Počet jeho článků o umění a kultuře a zvláště o historii umění je bez konce. M.

75

VÁCLAV KORDA.

Dne 4. března se dožívá pětasedmdesátky jeden z předních čs. letců v míru a ve válce, Václav Korda. Narodil se v Počátech. V roce 1925, stár 18

let, vstoupil do čs. armády, udělal pilotku a pak létal do r. 1930 jako četař-pilot. Přešel k čs. státním Aeroliniím a jako kapitán předválečných civilních transportů létal na mnohých evropských tratích. Pak přišla německá okupace. V červnu 1939 se mu podařilo utéci do Polska a odtamtud se dostal do Francie, včas aby navlékl uniformu a šel do války proti Německu. Padla Francie a Vašek Korda musel znovu utíkat, tentokrát do Anglie. Začal jako instruktor pilotů, ale pak byl přeložen k 311. čs. peruti RAF, v níž sloužil jako kapitán letounu, když byla v Bomber Command, v útočích proti cílům v Německu a pak, když byla "třistajedenáctka" přeložena ke Coastal Command, v proti-ponorkové válce. Nakonec jako Squadron Leader /major/, byl operační důstojník perute. Hočně toho vykonal, mimo jiné 50 bombardovacích náletů hluboko do Německa na spojitelných, ale hočně pomalých Wellingtonech v době /40-41/, kdy Němci měli ještě značnou převahu ve vzduchu. Byl vyznamenán britským Distinguished Flying Cross /DFC/ a čs. válečným Křížem a medailí za chrabrost. Mezi stáží v Bomber Command a stáží v Coastal Command Vašek také přelétával letouny z Kanady přes Atlantik do Anglie. V té době bylo jeho základnou domovské letiště v Montrealu. Ke konci války čs. vláda v exilu ho stáhla z aktivní bojové služby, aby pomáhal v plánování pro poválečné civilní letectvo. Tak se vrátil domů jako bojovník, jehož přínos k vítězství a k osvobození vlasti byl značný, ale jako člověk skromný, s jediným přáním, aby mohl pomáhat v poli, v němž se svými zkušenostmi měl málo rovných. Stal se šéfem provozu obnovy čs. státních Aerolinií. Byla to zodpovědná práce, která ho vedla do mnoha hlavních měst Evropy, aby vyjednával letecká spojení a založil nutné pozemní organizace. /Dokončení na str. 5./

Píšeme-li v "Kanadských Listech" o našich vojácích a letcích ze Západu, kteří vynikli během 2. světové války, nemendá to, že zapomínáme na naše vojáky a letce, kteří za vlast bojovali na Východě. Byli mezi nimi i vyvičení parašutisté, jako např. K. Herman, pův. z Brna. Na našem obrázku je se svou paní v r. 1968. V 50. letech trpěl v kom. vězeních. Dnes žije se svou rodinou v Austrálii a bojuje proti komunismu.

ŽEHNAL NÁM SPOUTANÝMA RUKAMA

Pater František Lišna SJ při své primici

Na svědky sv. Václava se v Olomouci konal proces proti dvěma katolickým kněžím a čtyřem laikům. Základní příčinou procesu bylo odhalení tajné tiskárny v Olomouci v září 1979, ve které se tiskly náboženské knihy. Při domovních prohlídkách bylo nalezeno velké množství knih, mezi nimi především překlad první encykliky papeže Jana Pavla II. Obžaloba ovšem zněla poněkud jinak: "nedovolený obchod a obohacování se", což samozřejmě obžalovaní popřeli. Pan Josef Vlček poukázal na to, že sám doplatil kolem 2.000 a že to vše dělal jenom ke cti a slávě Boží. Přesto byli všichni odsouzeni a to: P. František Lišna SJ ke 20 měsícům vězení, P. Rudolf Šmahel ke dvěma letům, pan Jan Krimpholtz na tři roky, pan Josef Adámek a pan Josef Vlček na 20 měsíců a pan Jan Odstrčil k 10 měsícům vězení. Před soudní budovou čekala skupina, převážně mladých lidí, na výsledek procesu. Když odsouzení opustili budovu, požehnal jim P. Lišna spoutanými rukama, jak píše jeden z účastníků. U většiny těchto mladých křesťanů byly pak v následujících dnech provedeny rovněž domovní prohlídky a výslechy.

Z událostí v Československu

Sáša Dubček se dožil "60" a je v penzi. Členem kom. strany se stal ve svých 17ti letech. Na severní hranici Jižní Koreje požádal o asyl čs. voják. Jmenoval se Richard Orszagh a bylo mu 20 let. Patřil k mezinárodní komisi, která dohlíží na udržování příměří v té oblasti. Koncem listopadu m.r. zemřel v Ústí n.L. náhle známý lékař MUDr. Miroslav Hlinovský, 53, primář oddělení tělovýchovného lékařství, KÚNZ. V Praze proběhly oslavy 80. výročí založení organizované kopané. Hlavní proslov měl předseda Slávie herec Růžek. Vyznamenáni byli: Ženíšek, Puč, Plánička, Bican a Nejedlý. Gottwaldov /Zlín/ má největší obuvnické museum na světě. Bylo založeno zakladatelem Baťových závodů /dnes: SVIT/ Tomášem Baťou. Kanadský občan Tomáš Baťa ml. by chtěl toto museum přestěhovat do Kanady. Nedávno byl "upravený" ceny. Rýže stojí o 100 proc. víc, maso až 92 korun za kilo, benzín 13 korun za litr. Důchodcům přiznali příplatek 30 korun měsíčně. Skoro 85.000 králíků vykoupily Pražské drůbežářské závody od drobných chovatelů ve východních Čechách. /Tisk nepíše, za jakou dobu./ "80" se dožila herečka Marie Rosůlková. Působila v Plzni, Budějovicích a v Praze, hlavně v Městských divadlech. Barevný televizor Tesla ORAVA COLOR 110 s licenční obrazovkou Toshiba /uhlopříčka 67 cm/ stojí 14.500 Kčs. Hostinné oslavilo dvě výročí svého významného rodáka Karla Klíče. Uplynulo 140 let od jeho narození a 55 let od jeho smrti. Byl to vynikající malíř, grafik-illustrátor, portrétista, satirik, ale také vydavatel a šéfredaktor. Vynalezl heliografurní metodu tisku. V Praze vyšla zajímavá LP "Perličky stříbrného plátna" a jsou tam nahrávky z různých starých českých filmů /Dívka v modrém, Kristián atd./ v pův. nahrávkách. Na obálce je m.j. i Mandlová. Novým am. velvyslancem v Praze se stal Hon. Jack F. Matlock Jr., diplomat z povolání. Mluví rusky, francouzsky, německy, Swahili a česky. Má doktorát slovanických jazyků a literatur. Jsou pochyby, že student Pavel Švanda, 22, spáchal sebevraždu skokem do Macochy. Zodpovědná je nejspíš STB. Strýc je ve Vatikánu.

PLK. KURT ALBRECHT

Plukovník Kurt Albrecht, ředitel Společenské školy ve Vídni a významná a vážená osobnost současného hippo-gického světa oslavil 60 narozeniny.

Narodil se 7. 11. 1920, dětství trávil na venkově, v Lilienfeldu v Dolním Rakousku. Kde přišel velmi záhy do styku s koňmi. Jeho vojenská kariéra začala u hippického dělostřelce, po válce působil krátkou dobu v jízdním policejním sboru a později se stal učitelem jízdy na koni v dělostřelecké důstojnické škole.

V roce 1965 byl povolán do Společenské školy, zprvu jako zástupce ředitele

Bude vás zajímat

V souvislosti s naším článkem o dr. Jar. Šimsovi na str. 2. tohoto čísla, bude naše čtenáře jistě zajímat, že v r. 1969 vyšla v nakladatelství KALICHU kniha "Úzkost a naděje". Obsahuje zápisky a dopisy dr. Šimsy z jeho postupných vězení let 1940 až 1945. K vydání materiálu dali k dispozici Jan a Milena Šimsovi. Je to kniha krásná. Monument hodný muže, jenž byl svou kulturou, jasnou prostotou, odhodlanou obětavostí a pokorou před Bohem vzorem českého vzdělance. M.V.

a v roce 1974 byl po náhlé smrti plk. Handlera postaven do čela této slavné instituce. Zpočátku se plukovník Albrecht nezúčastňoval gala představení v sedle, jako jeho předchůdci plk. Podhorský a plk. Handler, ale bylo možno jej vidět na jízdně v práci. V posledních letech se objevoval občas i na slavnostních představeních, kterých se zúčastňuje vždy jen v uniformě rakouského důstojníka, nikoliv v tradičním stejnokroji Společenské školy.

Na plk. Albrechtovi si přátele i podřízení váží jeho ořimostí, otevřeností v jednání, cílevědomostí, právě tak i jeho schopností odhadnout politiku věci a realizovat plány bez ohledu na své osobní zájmy. Plk. Albrecht pokračuje úsilím v práci svých předchůdců a vede Společenskou školu k další slávě a světovým úspěchům.

SPOLEČENSKÝ PLES

OSADY SV. VÁCLAVA V TORONTĚ

v sobotu 23. ledna 1982

Tento již tradiční Společenský Ples byl i Letos významným mezníkem krajské zimní společenské sezóny. Byl zpestřen vystoupením taneční skupiny našich mladých, kterou vedla Janet Gregorová-Šamuhelová. Nový duchovní správce Osady sv. Václava, Rev. František Blažek, se s mladými tanečnicemi rád sešel a všem za vystoupení na plesu poděkoval. Zastoupili krásnou polonézu. Ubery zachytily ovzduší pařížských tanečních salónů bezstarostných dvacátých let tohoto století. Kéž by podobných společenských podniků bylo víc!

OSOBNĚ

Václav K O R D A /dokončení/

Ale pak brzy přišlo zklamání. Závistivým jednotlivcům, čerpajícím autoritu nikoliv z toho, co vykonali, ale z příslušnosti ke komunistické straně, byl tento letec, který přišel ze Západu - který skutečně bojoval, zatímco oni se krčili doma, dokud to bylo nebezpečné se postavit nepříteli - trnem v očích. Byly pikle, házely se mu klacky pod nohy. Nakonec to Vašek, člověk prostý a přímočarý, nemohl déle vydržet. V listopadu 1947, s těžkým srdcem, on a jeho věrná a neméně statečná žena, paní Libuška, znovu odešli do Spojených států. Tam Vašek znovu udělal kariéru - a ovšem zase v letectví. Nějaká léta pracoval u belgické linky SABENA. Pak přešel k Allied Aviation Service, logistické organizaci sloužící cizím leteckým společnostem používajícím J.F. Kennedy Airport u Nového Yorku, a po nějakém čase stal se jejím vice-presidentem. Co vykonal, lze posoudit z toho, že společnost ho nechala odejít na odpočinek až mu bylo 70. Tak byl činný v letectvu, vojenském a civilním, 52 let. Paní Libuška zemřela. Vašek se věnuje studiu umění a své staré lásce, malování. Lituje-li něčeho po všech těch letech naplněných úspěchy, tak je to, že se mu sice podařilo co měl v mysli, když odešel z vlasti v roce 1939 - odejít, aby se mohl vrátit - se cítil, jako bojovník za svobodu - ale že nakonec se ukázalo, že se vrátil a musil bohužel znovu odejít. Byla to těžká rána. Nesl jí, jako nesl vše v životě, statečně, mužně. Nakonec malý osobní dodatek. Létal jsem s Vaškem Kordou v letech 1940 a 1941. Znal jsem ho jako znamenitého pilota, statečného vojáka, ale hlavně vzácného člověka. Stali jsme se kamarády ve válce. Zůstali jsme přáteli. Mnohokrát leta, Vašku! Zdraví Tě Honza Gellner.

Sletová hlídka

ČASOPIS ÚSTŘEDÍ ČESKOSLOVENSKÉHO SOKOLSTVA V ZAH
Ročník XXXII LEDEN 1982 Číslo I (311) Jste připraveni?

DO SLETOVÉHO ROKU!

V těchto dnech vstupujeme do nového roku, v němž se dovrší 120 let od založení Sokola, 100 let od konání prvního sokolského sletu a 150 let od narození zakladatele Sokola dr. Miroslava Tyrše, který slavností, konanou v červnu 1882 na Střeleckém ostrově v Praze, položil základ k slavné tradici našich nejkrásnějších národních slavností - sokolských sletů.

Všechna tato výročí, významná pro Sokol, ale i pro celý národ, oslavíme za 6 měsíců našim V.-Jubilejním sletem, ve dnech 2.-5. července, ve Vídni.

Vstupujeme do roku jubilejního i sletového v době velikého mezinárodního napětí a vzrušení, kdy surové mocnosti komunistického Temna ohrožují celý civilisovaný svět. Události posledních týdnů v Polsku jsou jen dalším potvrzením, že Sovětský svaz nikdy neopustí svůj cíl, jímž zůstává i nadále úplné ovládnutí světa.

Události v Polsku jsou také potvrzením, že ve stavbě světového komunismu jsou velké trhliny, které se budou postupně zvětšovat, až vyvrcholí v úplném zhroutilu se komunismu. A jsou důkazem, že lid porobených národů se nikdy nesmíří se ztrátou svých svobod, svých práv, své lidské důstojnosti, že neustane ve svém úsilí o vymáčení se ze sovětského jha nesvobody, teroru, tídní nenávisti a mravní degradace.

Je to zápas nerovný, v němž duch a odhodlání stojí proti pušce a tanku. Přesto pokračuje neustále a duch, opřený o pravdu a spravedlnost nakonec vždy zvítězí. Tento boj může být na čas zastaven, zcela určitě však opět ve vhodnou dobu propukne, neboť živelnou touhu po svobodě a lidské důstojnosti nelze potlačit ani krveprolitím, ani zavíráním lidí do koncentračních táborů, kriminálů a různých ústavů, ani jejich zabíjením na popravištích.

Proto je také naší neochvějnou vírou, že v zemi našeho původu, v zemi zrodu krásné sokolské myšlenky - v Československu, dojde opět k obnově svobody, spravedlnosti a demokracie a tím i k obnově činnosti sokolské; že i tam bude opět možné vzpomínat velikánů našich dějin a pořádat sokolské slety.

Až do doby, než tomu tak bude, musíme tak činit my, dočasní nástupci a zástupci Československého sokolstva - za nás, ale zejména také za naše ve vlasti umlčené sestry a bratry. Byla nám tím uložena ještě větší odpovědnost za pečlivou a svědomitou přípravu i úspěch sletu, který musí vyznít v přehledu sokolské výchovy, vybudované na základech mravnosti, zdravotní těla i ducha a sokolské lásky. Musí se nám to podařit i přes všechny nástrahy a činy zloby komunistů a jejich příslušníků, jejichž cílem je narušení a zmaření sletu. Pokud se to o to již několikrát v minulosti - nepodařilo se jim to tehdy a nepodaří se jim to ani letos!

Naš slet připravujeme v obcižných podmínkách naší organizace, jejíž články jsou roztroušeny po celém světě a navíc ještě od sebe odděleny vzdálenostmi stovek nebo i tisíce kilometrů. Překážky se nám někdy zdají být až nepřekonatelné. Samotné konání sletu a všeho co s tím souvisí - nešetné hodiny nácviku a příprav, oběti času a peněz, poručení vlastních zájmů a zálib vůči zájmům a potřebám celku - stojí v protikladu s tendencí dnešní doby, v níž převládají zájmy materiální, osobně sobecké, spojené s lhostejností vůči celku. Dějiny Sokola nás však poučují, že kdykoliv Sokol procházel zvláště těžkým údobím, nejen že všechny překážky překonal, ale naopak ze všech zkoušek vyšel vždy posílen - jako ocel zkalená ohněm. Bude tomu tak i tentokrát.

Sestry a bratři! Na prahu sletového roku připomínáme si znovu všechny odpovědnosti nás všech za zdar sletu. K dosažení cíle je především nutno, aby všechna činnost a práce byla věrná a účelně rozdělena a provedena. Znamená to především nástup všech do tělocvičen k nácviku sletových cvičení - je pozdě, ale ještě je čas. Musíme se postarat, aby počet cvičících byl co největší a odpovídal důležitosti a významu sletu. Vedle této přípravy vnější musíme se postarat také o přípravu vnitřní, aby sokolská výchova se na sletu a v něm jeho podnicích projevila také důslednou kázní a vzorným bratrským a sesterským chováním všech. Činovníci žup a jednot musí také usnadnit sletovou práci pohotovými zasiláním a přesným vyplňováním dotazníků potřebných k dokonalé přípravě sletu. Slet také vyžaduje dobré a soustavné propagace v celé krajské a exilové veřejnosti.

Vedení pevnou vůlí k svorné a nadšené práci, silní důvěrou v sebe a v kladné a trvalé hodnoty sokolské myšlenky, dílo se nám podaří. Slet bude nejen oslavou velikosti Tyršovy sokolské myšlenky, ale také významnou manifestací demokracie a naší pevné víry, že v naší vlasti bude opět obnovena svoboda, že i tam pravda zvítězí.

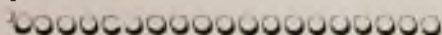
Sestry a bratři. Víme, že se s námi těšíte na slet. Bude veliký a krásný, splníme-li všichni svoji povinnost. Jsme přesvědčeni, že tomu tak bude. Na shledanou ve Vídni.

Na zdar!

PŘEDSEDNICTVO ÚSTŘEDÍ ČESKOSLOVENSKÉHO SOKOLSTVA V ZAHRAŇÍ

Zdeněk M. Dobrovolný
jednatel

Jan Waldauf
starosta

Bližší informace o sletu podávají: v Torontě a okolí - br. Václav Janouš, 26 Penwick Cr., Richmond Hill, Ont. L4C5B4, tel. 884-9829; v Montreálu a okolí - br. Zdeněk Dobrovolný, 9043 Logan St., Pierrefonds, Que. H8Y 2B4, tel. 684-7975. Hlavní sletové dny: 2. až 5. července.

Doporučujeme našim čtenářům kdekoliv, kteří pojedou na sokolský slet do Vídně, aby před sletem nebo po něm navštívili krásné alpské letovisko Zell am See, nedaleko Salzburgu a speciálně krajský Pension Milan, adresa: Zellermoosstr. 75, majitel: Milan Frkal. Telefon ze záp. Evropy: /0-65-42/ 20 2 46, 76 8 92. Ze zámoří: /00 43/65 42/ 20 2 46. Kolem je nádherná alpská příroda a hory Kaprun-Kitzsteinhorn. Pokoje mají sprchy, ústřední topení a televizory. Sleva pro krajany. Chutná domácí strava.

Knížectví v Austrálii

Provinciální knížectví Huttovy řeky je oficiální název kuriózního státečku ležícího 20 km od pobřeží Indického oceánu a 595 km severně od města Perth v západní části australského kontinentu.

V roce 1970 se farmář Leonard Casley nepodřídil příkazu australské vlády o limitování sklizně pšenice, využil mezery v dosud platných historických britských zákonech a se svými pozemky o rozloze 7486 hektarů vystoupil z Australského svazu. Casley si udělil knížecí titul a své panství prohlásil za knížectví. Po několika sporech s australskými úřady nakonec v roce 1975 federální vláda v Canbete uznala suverenitu knížectví Hutt River.

Státeček, v kterém žije necelá stovka obyvatel, se stal turistickou atrakcí a v současné době jej navštěvuje na 40 tisíc turistů ročně. Na území bývalé farmy byly postaveny ubytovny pro turisty, hotel, obchod, kaple, pošta, letiště a další objekty.

Od roku 1973 knížectví vydává poštovní známky a má i vlastní měnu - huttriverský dolar. V oběhu jsou jak papírové peníze, tak i kovové mince. Některé hodnoty mincí jsou raženy z drahých kovů - stříbra i zlata.

Tento ministáteček, který je ale rozlohou větší než státy San Marino, Monako, Vatikán, Nauru a Tuvalu, se má čile k světu a již navázal diplomatické styky s několika zeměmi.

Hitlerův přízrak

Na výročním 80. zasedání American Historian Association (Svaz amerických historiků), které bylo v San Franciscu, přednášel na zajímavé téma známý americký historik profesor Robert G. L. Waite z Williams College. Po dlouhém studiu obřích materiálů dospěl totiž tento vědec k pozoruhodnému závěru:

„Dnes nám už není možno zjistit zcela věrohodně, kdo vlastně byl otcem Adolfa Hitlera, ale je víc než pravděpodobné, že to byl muž židovského původu. Podezření měl on sám a to mělo za následek jeden z největších, nejmasovějších a nejkrvavějších zločinů v dějinách lidstva - pokus o vyhlazení židů.“

Svoji tezi, že „v žilách Adolfa Hitlera pravděpodobně kolovala i židovská krev“ dokládá řadou zjištěných faktů: Hitlerův otec byl nemanželský syn Rakušanky Marianny Schickelgruberové. Když se narodil, sloužila Marianna Schickelgruberová v Grazu u židovské rodiny Frankenbergův. Když se jí narodil nemanželský syn, její zaměstnavatel Frankenberg ji platil několik roků alimenty. O těchto vyplácených alimentech údajně věděl i sám Adolf Hitler. Těchto několik faktů nasvědčuje zcela logicky tomu, že faktickým otcem Adolfa Hitlera tedy byl L. Frankenberg, občan Rakouska židovského původu.

Obrázek vpravo: pozdrav ze státu Vermont našim čtenářům posílají manželé Petr a Věra Benešovi s dcerou. Snímek je ze svahu hory Mt. Mansfield, poblíž Stowe, Vermont. Paní Benešová je roz. Součková z Pardubic. Petr je z Brna a je na to hrdý.

Starosta Ústředí Čs. Sokolstva v zahraničí, br. Jan Waldauf, Mississauga, Ont., Kanada.

Oldřich Pelc:

/2/

PŘÍBĚHY PARAŠUTISTŮ

První parašutista, vycvičený ve Velké Británii, který přistál v českých zemích, byl svob. aspirant František Pavelka - PERCENTAGE. Měl být vysazen u Hradiště u Nasavrk v noci z 3. na 4. října 1941. Dopadl u Koudelova na Chrudimsku, asi 35 km od plánovaného místa. Měl štěstí. Narazil na dobré lidi, kteří mu pomohli dostat se na záchytnou adresu. Jeho úkolem bylo: předat domácímu odboji šifrovací klíč, vysílačku, krystaly, poselství od gen. Ingra a pak se dát k dispozici. Pavelka byl vycvičený telegrafista. Znal vše, co souviselo s bezpečným vysíláním. Do té doby totiž byly vysílačky SPARTA I. /civilní/ a SPARTA II. /vojenská/ několikrát Gestapem vypátrány a zlikvidovány. Jeho přílet a záchytné adresy vykořisťovala s Londýnem SPARTA I. Byl očekáván členy Petičního výboru "Věrní zůstaneme" /PVVZ/ a jejich přičiněním se dostal do Prahy.

Co tehdy nevěděl Londýn, a tím méně Pavelka, bylo, že mezi civilními a vojenskými složkami domácího odboje panovaly určité rozpory. Jaké muselo být jeho rozčarování, když zjistil, že se o něho tahají dvě organizace. To se stalo Pavelkovi osudným. Pavelka byl mladý muž, plný elánu udělat něco pro vlast a lepší svět. K práci, pro kterou byl poslán, se nedostal. Zasáhlo Gestapo. Dne 9. října 1941 byl zatčen styčný důstojník mezi PVVZ a Obranou národa /ON/ pplk. Churavý. Dne 18. října inž. Friedl a 20. října dr. Bondy, vedoucí činitelé PVVZ. O tom Pavelka nevěděl. 25. října došlo na něho. Ve čtyři hodiny ráno byl přepaden v ilegálním bytě Gestapem. Neměl možnost ani obrany, ani sebevraždy. 5. srpna 1942 byl odsouzen k trestu smrti a 11. ledna 1943 v Berlíně na Plötzensee popraven. Německý kněz, který ztrávil s Pavelkou poslední hodiny, napsal Pavelkově matce dopis, který zakončil asi v tomto smyslu: národ, který rodí takového statečného muže, se nemusí strachovat o svou budoucnost.

Z neznámých důvodů se stal Pavelka obětí otevřených i skrytých útoků domácích autorů. Smutně známý "historik" prof. Václav Král napsal "...jakýsi Pavelka ... se po 14 dnech přihlásil na Gestapo a byl získán pro spolupráci." /Pravda o okupaci, 1962, str. 260./ Jiří Doležal napsal, že Pavelka patří mezi ty, kdož zradili. /Jediná cesta, 1966, str. 132./ Miroslav Ivanov připisuje Pavelkovi, že při jeho zatčení 25. října našlo Gestapo materiál, který potvrdil existenci agenta "René". /Atentát na R. Heydricha, 1979, str. 87./ M. Ivanov se mylí. 16. května 1942 poslal R. Heydrich hlášení o svých úspěších Bormannovi "...Po dlouhých výsledcích zatčeného telegrafisty ilegální vysílací stanice odhalené v říjnu 1941, bylo zatčeno dalších 41 osob... Telegrafista vypověděl při prvním výslechu na místě činu, že odpoledne odtelegrafoval do Londýna zprávu o počasí a žádal vyslání letadla s novými šifrovacími klíči. A skutečně ještě téže noci k 24 hod. přiletělo anglické letadlo, které v okolí Pardubic vysadilo parašutistu se šifrovacím a kurýrním materiálem. Parašutista byl pak za několik dní zatčen... Prošetřením radiotelegrafického materiálu, který byl na místě činu nalezen a potom dešifrován, byla zjištěna existence významného britsko-českého agenta "René". /Čeněk Amort: Heydrichiáda, 1965, str. 153./ Heydrichovo hlášení popisuje případ SPARTY I. v Jinonicích, 3. října 1941. Zatčený telegrafista byl Antonín Němeček, nikoli Pavelka. Materiál SPARTY I. odhalil agenta "René", nikoliv Pavelka. Je mi známo, že Gestapo mělo k dispozici koncem ledna 1943 velkou část depeší mezi Londýnem a oběma Spartami. Mělo také zpravodajský materiál Karla Nejedlého "kpt. Nemo", z něhož domácí vysílačky čerpaly zprávy.

Pavelkovi byla připsána také spoluvinu za zničení Lidic. Byly prý u něho nalezeny adresy Horáků a Stříbrných. V motáku, který poslal Pavelka své matce z Pankráce, čteme: "...Přeji si, abys doručila, byť opožděně, vzkazy mých kamarádů, hlavně do Podivína Zapletalům a třem jeho kamarádům do Lanžhota, rodině Bartošů a jejich kamarádům..." O Horákových a Stříbrných ani zmínka. O tom, proč nacistická odvěta padla na Lidice, koluje několik dohadů. Snad k této volbě přispěla i epizoda, kterou uvedl M. Ivanov v knize "A hořel snad i kámen", 1975, str. 17-23. /K pozornosti továrníka Pály ve Slaném přišel 3. června 1942 dopis, adresovaný Andulce, tovární číslo 310. "Drahá Aničko! Promiň, že Ti píši tak pozdě a snad mě pochopíš, neboť víš, že mám mnoho práce a starostí, co jsem chtěl udělat, tak jsem udělal. Onoho osudného dne jsem spal někde na Čabárně. Jsem zdrav. Na shledanou tento týden a pak se již neuvidíme. Milan." Dopis byl poslán Václavem Řihou z Vrapic Anně Maruščákové z Holous, zaměstnané u Pály, kterému se obsah zdál natolik podezřelý, že jej předal policii. Maruščáková při výslechu vypověděla, že mladík, s kterým se seznámila, ji mezi jiným požádal, aby vyřídila u Horáků v Lidicích, že Pepík je zdrav a má se dobře. Říha vypověděl, že potkal mladého Horáka, kterého osobně znal a on jej požádal o vyřízení pozdravu. /Horáka nemohl potkat, protože byl v tu dobu ve Velké Británii, v čs. letectvu. / Ve výpovědích býv. členů kladenského Gestapa, českých četníků a továrníka Pály před poválečnými čs. soudy není sebemenší zmínka o Pavelkových adresách. /

V první reportáži o atentátu na R. Heydricha "Za Heydrichem stín", 1946, je uvedeno Janem Drejssem na str. 293. "...že začátkem června 1942 dostala německá policie udání, že v lidickém mlýně přespali parašutisté a ukryli tam zbraně. Ať se autoři mylí anebo očerňují památku Františka Pavelky úmyslně, tento parašutista se neprovinil. Nemělo by smyslu zapírat, že malé procento parašutistů, vycvičených jak v Anglii, tak v Sovětském svazu, spolupracovali dobrovolně anebo pod nátlakem s nepřítelem. Nejsmutnější postavou se stal Karel Čurda. O jeho případu příště ...

Z KRAJANSKÉHO ŽIVOTA

Hledají se: Polesných a Jan Vávra. --Přebujete rázko? Jděte do: Rapid Stamp Co., 494 Queen St. W.,

Toronto, tel. 864-9868. Majitel: J. Jileček. --Hledají se: P. Barac, Martin Berka, Olga Dobrovolná, Vilém Foit, Zdena Frčková, J. E. Gajan, Frant. Hoffmann, DOB 30.1.52, M. Huk a Š. Janešíková. --Dále: Mir. Hromy. --Malování, čištění koberců, menší opravy a pod. provádí O. Bigas, 270-3076. --V. Lízna se přestěhoval ze Sicamous, BC do Burns Lake, BC. --Tenisová škola pí Brankovské v Torontě oslavila 10. výročí založení. --V Calgary zemřel loni v létě JUDr. C. P. Šimr. Kdo má další informace? --Ant. Vajbar se z BC vrátil do Rakouska. --Hledá se M. Uhrovic /Vancouver?/. --Frank Kolínek oslaví 18.3. "81". --Knotovi přiletěli z NSR do Edmontonu. --Jan Malar zemřel tragicky v Edmontonu 22.4.81. --Mladý krajan v BC by si rád dopisoval s krajanou asi 24 let mladou. Dopisy do adm. t.l. --Hledají se: K. Krajčí, Jan Kos, Mir. Sláma, Mir. Palan, sl. G. Juhászová, A. Holubec a L. Pacovský. --Z Itálie se přistěhovali do Toronta rodiny Březíkova a Sibingerova. --Rev. Stanislav poslal pozdrav z Formosy. --"Hledám českou part k hlídání zletého chlapce. Tel. 651-9669". --Karel Wolfe, býv. redaktor čs. vojenských novin v Anglii za 2. války, žije v Hamiltonu. --Čistý zisk společnosti Denison Mines v r. 1981 asi 62 mil. dol. Majitelem je Stephen Roman, pův. ze Slovenska. --"Hlasatel" v Chicagu vzpomněl, že 1. ledna 1980 zemřel red. Jan Dočkálek. --Všem v BC doporučujeme čtení "Zpravodaje". Adresa: Cz. Nat. Association, Box 48863 Bentall Centre, Vancouver, BC V7X 1A8. --Nová kniha: "What Price Freedom?" od L. Zinka, 315 stran, \$6.95. U všech knihkupců. --Slávia London pořádá výroční taneční zábavu 6.3. Informace: 681-7575 nebo 432-7341.

ZAJÍMAVÉ PUBLIKACE

Níže uvedené knihy lze předem objednat v knihkupectví: DIALOG, Gutleutstr. 15, D-6000 Frankfurt/M. 1, West Germany

Knihy, které právě vycházejí nebo vyjdou v Československu

1. Čestina a angličtina

V úvodu připomeneme knihy, které právě vyšly. Obsáhlým dílem tří autorek: Harrerové-Paroubkové-Kybicové: Základy lékařské angličtiny se jedná o učebnici pro lékařské fakulty. 550 stran. 15 dol. V pátém zcela nezměněném vydání na malém formátu vyšla Stručná mluvnice angličtiny /váz. 6 dol./ V novém 5. vydání je stále na skladě Angličtina pro ekonomy od Vl. Ingla. 308 str. váz. 7 dol. V roce 1982 vyjde již ve 3. vyd. Anglicko-český technický slovník s 78 000 hesly. 1190 stran, cena ca. 22 dol.

Právě vyšla Mluvená angličtina od kolektivu kolem V. Duškové ve 2. vyd. existuje dokonce ve dvou verzích. Ta druhá je s dvěma gramodeskami. 336 stran, 29 dol. bez desek 13 dol. Určeno vědeckým a odborným pracovníkům.

Vybrané původní texty z anglické a americké odborné literatury s poznámkami, slovníky obsahuje kniha F. Janaty Angličtina ve strojírenství. 700 str. 13 dol.

Začátkem roku 1982 vyjde oblíbená příručka L. Kollmannové Angličtina pro samouky, ve 3. vydání. 620 str. 9 dol. Slovenská verze vyjde o něco dříve.

Současně vychází střední Česko-anglický slovník I. Poldaufa 1400 str. s mluvnici ca. 23 dol. Zastaralou učebnici pro jazykové školy bude nahrazovat nové vydání E. Zábajové Angličtina pro jazykové školy, zatím I. díl /další díly mají vycházet s ročními odstupy/. 240 str. ca. 6 dol.

Jeden mužský autor S. Tryml a dvě ženské autorky Gottheimerová a Jánková vydají Moderní učebnici angličtiny v 5. vyd. /Kdysi zvanou Angličtina pro hospodářskou praxi - 1./ 588 str. ca. 11 dol. D. Závada připravil knihu Stavebnicová obchodní korespondence česko-anglická 352 str. ca. 8 dol. Korespondenční věty, vazby, dvousloupově tištěno. Autor těchto příruček Dušan Závada je tak oblíben, že jeho příručky obchodní korespondence pro kombinace němčina, angličtina, francouzština, španělština, portugalština a italština vychází i u německých nakladatelství.

Na Slovensku vyjde Anglicko-slovenský podošopodársky slovník od E. Bartové. Zachycuje rostlinnou i živočišnou výrobu, mechanizaci, ekonomiku apod. 780 str. ca. 19 dol. V 2. vydání se objeví Úvodní kurs k angličtině pro vědecké a odborné pracovníky/kurs pro středně pokročilé od L. Duškové. 152 str. ca. 6 dol. Jak vidět, v psaní anglických učebnic a slovníků převažují ženské autorky /v emigraci se konečně tvrdí, že se ženy učí mnohem lépe cizí jazyky/ a tak na závěr připomeneme, že ještě vyjde Příručka anglického stylu od Rájtharové-Škalové. 256s. ca. 8 dol.

Ze všeobecných jazykových příruček vyjde práce A. Erharta Indoevropské jazyky. Srovnávací fonologie a morfologie. 256 stran, ca. 23 dol. Poslední práce tohoto druhu vyšla v Československu roku 1932.

NAŠI VE SVOBODNÉM SVĚTĚ

Red. Jaroslav Kusý

nám poslal pozdrav z Mnichova. --Zd. Pražák z Clevelandu, Ohio poslal vydavateli t.l. pěknou gratulaci k narozeninám. --Z Francie obsah t.l. pochválil letce Jan Anderle. --Předsedou Svazu letců svob. Československa v Anglii je kpt. V. Soukup, místopředsedy mjr. V. J. Šíkl a kpt. J. J. Sichrovský, pokladníkem kpt. R. Nedoma. Čestným předsedou je plk. J. Šnajdr, DFC. Adresa Svazu: Flat 10, Shaftesbury House, 29 Moscow Rd., London W2 4AH, England. Tel. 01-229-7431. --Ivan Sviták se zdarem působí na Dept. of Philosophy, California State University, Chico, Ca. 95929. Vydal několik svých prací vlastním nákladem. --Eva a Ant. Vlachovi nám poslali pozdrav z Hamburku. Plánují také zájezd na slet ve Vídni. --Red. Zora Kašpárková se ozvala z Melbourne, Austrálie. Také její rodina plánuje cestu do Vídne! --Pitterovi z Hamburku se vyhnuli zimě cestou do jižního Španělska. --Paní Jana Fejerabendová zas tráví příjemnou dovolenou v Kalifornii. Plánuje, že v dubnu t.r. na zpáteční cestě do Anglie poctí svou návštěvou také Montreal a snad i Toronto. --V NSR požádal o azyl spoluzakladatel Semaforu a filmový herec Zd. Braunschlager. --V exilu je také karikaturista Oldřich Jelínek. --Rodina Mazouchova t.č. v Rakousku se těší na Kanadu.

--21.2. máj v Astorii, N. Y. Krajský Masopust. Vstupné: \$1 za osobu! --Z Bad Kreuzen se do Kanady přistěhoval Jar. Boučnick, kdo má jeho adresu? Také dr. Jar. Slavíček. --Dostali jsme výměnou nový list: "Nové Obzory". --Msgr. Karel Fořt oslavil v Mnichově 25 let práce mezi tamními krajaní a 60. narozeniny. --Jan Kuncič napsal studii o Čs. exilové reprezentaci. --Krajané v Clevelandu pořádají 21.2. Filmové odpoledne s Járrou Koutem. --V Chicagu zemřel zaslužilý krajský pracovník a člen předsednictva Čs. národní rady americké František Kalkus. Byl dlouho starostou sok. jednoty Praha I., ke které patřil také gen. M. Ferjenčík. Pomohl na Západ jemu, gen. Hasalovi a dr. Hřebíčkovi. Nad jeho rakví promluvil dojemně gen. M. Ferjenčík. --"Křivčín" má novou adresu: Case Postale 31, 2300 La Chaux-de-Fonde 5, Switzerland. Redaktorem je V. Mlynčár. --V. Kent sbírá dokumenty o letech pro sok. sletovou výstavu. Adresa v adm. t.l. --Poslanec Franta Klátí zemřel před 10ti lety dne 19. března 1972 ve Washingtonu. Za války byl Čs. vojákem v Anglii.

Jedním z nejvěrnějších našich čtenářů v záp. Německu je Emanuel Kludský, ze známé rodiny krotitelů. Na obrázku je také jeho oblíbený pes CORA. V NSR žije také jeho bratr Jiří, který 21.4. 81 oslavil "50".

TA NAŠE PÍSNÍČKA ČESKÁ...

Karel Hašler zemřel 21. prosince 1941 v koncentračním táboře v Mauthausenu

Byl to Pražák každým coulem. Napsal o Praze tolik písniček, že se mu v tom snad nikdo nevyrovná. Uměl písničkou pohladit, ale když se něco přičilo jeho vlastenectví, pak se nedal udržet v mezích zákona. Ať to byl rakouský zákon, nebo nacistický za okupace. V roce 1939 začal pořádat populární koncerty mimo Prahu s vlasteneckým programem. První byl na Kladně, další v Plzni, v Klatovech, v Úvalech i jinde. Na Mělníku byl koncert zakázán a četníci strhali jeho plakáty. Hašler prohlásil, že se dává do bouření Hitlerovy říše. Po zabrání Sudet přijel Hašler se svými spolupráci do Brna. Tam německé úřady zakoupily 200 vstupenek na krajní sedadla, takže české občanstvo bylo v sále obklíčeno Němci. Hašler musel podepsat revers, že zkrátí program podle úředního rozhodnutí. Ale stejně si pak na pódiu dělal, co chtěl a dokonce tam zazněla dojemně i "Ta naše písnička česká".

Když se vrátili do Čech, došlo k velkému přivítání v Českých Budějovicích. Gestapo chtělo koncert znemožnit. Ale český komisař oznámil, že protektorátní úřady koncert povolily a Němce vyzval k odchodu. V obecnosti to strašně vřelo. Němci už vytahovali revoly z pouzder, mnozí naši zvedali židle nad hlavy. Vtom začal někdo zpívat "Hej Slovane" a naši hymnu. Komisař stál v pozoru a salutoval. Nacisti, jsouc tím zmateni, salutovali také. S pomocí našich požárníků se poda-

řilo všem účinkujícím rychle zmizet. Hašler prchal po provazovém žebříku dolů do tmy.

V roce 1941 měl být koncert v Lucerně, ale program byl tak cenzurován, že pořádání koncertu chtěl Hašler sám odřici. Gestapo však tvrdilo, že nebylo nic zakázáno, že bylo jen doporučeno, aby nezpíval několik závažných písní, a po koncertě že se uvidí.

V oné době bylo uspořádáno asi sedmdesát vlasteneckých večerů po okleštěné vlasti. Potom to Němci úplně zakázali. Hašler se snažil něco podnikat, ale nebyl dosti opatrný. Jednou zpíval v jakési soukromé společnosti parodii "Hoši od Gestapa" ale byl zrazen a zatčen. Pozdrav Františku Spurnému a všem přátelům v Lucerně vyřídil tenkrát jeden železniční zřízenec, který býval shodou okolností biletářem v Lucerně a kterého Hašler velmi dobře znal. Viděli se náhodou ve vlaku, když Hašlera odváželi do Mauthausenu.

"Pozdravuj všechny přátele a Lucernu, kterou jsem měl tolik rád," řekl mu tehdy tiše. Byl to poslední pozdrav do Lucerny plně světel a melodií, kde měl svůj druhý domov.

Podle záznamů E. F. Buriana a podle svědectví jednoho z kamarádů, Dušana Mormana, přijel Hašler do Mauthausenu v listopadu 1941 s prof. dr. Podlahou, sochařem Amortem a dalšími vězni. Češi v tomto koncentračním táboře se hned snažili, aby Hašler i další naše vynikající osobnosti nemuseli nosit kameny z ložnic do tábora po pověstných 168 schodech, protože to ubíjelo vězně k smrti. Ti, kdož byli v lágru již déle a znali tam dobře poměry, podpláceli některé esesáky a kápa, aby novým vězňům dali lehčí práci, aby byli pod střechou a měli to alespoň o trochu snazší. To často znamenalo i zachráněnou životy.

Jednou Morman sehnal Hašlerovi trochu takzvané polévky. Ale vedoucí bloku mu misku rozbil o hlavu. Hašlera kopl vši silou do holenní kosti a způsobil mu otevřenou ránu na noze. Ale léky na zahojení rány nebyly. Stalo se to před vánočními svátky, 21. prosince 1941. Pro velké bolesti nemohl jít Hašler ani do práce. Byl vyveden s ostatními nemocnými vězni na trestný blok. Za velkého mrazu je všechny svlékli do nahého, přivázali ke stoličkám pod sprchy a pustili na ně ledovou vodu. Tam za velkých útrap skočil jeden po druhém. Morman se dověděl, že je Hašler také pod sprchou. Utekł z pracoviště, oknem vlezl do umývárny a našel svého přítele už skoro v agónii. Zastavil sprchu a Hašlera odvázel. Jeho hlavu si položil do klína. Za chvíli Karel otevřel oči a díval se tak smutně, že na to Dušan nemohl nikdy zapomenout. Pak se těžce nadzvedl a pomalu ze sebe vyrazil nezapomenutelné: "Dušane, uchovej mi tu písničku! Víš, ta nám nesmí zahynout!" To byla poslední slova českého písničkáře Karla Hašlera, která pronesl v koncentračním táboře v Mauthausenu 21. prosince 1941. Bylo mu dvašedesát let. K-0

WINZE'S MEAT MARKET

ILJA ŠANDA

Čerstvé domácí a evropské uzeniny.

307 Roncesvalles Ave., Toronto.

Tel.: 533-5165

Upřímné blahopřání k narozeninám

Br. pplk. JAN NOVÁK, M. B. E.

Dne 27. ledna t.r. se v Liverpoolu, NSW v Austrálii dožil požehnaného věku 85ti let br. pplk. J. Novák. Ruský legionář, dlouholetý exilový a krajský pra-

covník. Narodil se 27. ledna 1897 v Rovně na české Volyni, jako nejmladší syn ze 13ti dětí. Za 1. světové války se dne 5. května 1915 přihlásil do čs. armády na Rusi jako rozvědk. Byl v bojích u Zborova, Přemyslu, Bačmače a prodělal celou sibiřskou anabázi. Do osvobozené vlasti se vrátil v květnu 1920. Pak se stal aktivním důstojníkem čs. armády a to u 20. p. pluku v Michalovicích, 36. p. pluku v Užhorodě a u 38. p. pluku v Beroňově. Br. pplk. Novák je stále cele oddaný demokratickým zásadám TGM a věří, že "po přejití vychříce hněvu námi na naše hlavy vralené, vláda našich věcí se opět vrátí do rukou Tvých, ó lide český!" Br. pplk. Novák je pro svou práci znám široké krajské veřejnosti, stojí na strážích našich čs. věcí, má na mysli čistotu našich exilových organizací a věří, že exil bude takový, jaké bude jeho vedení. V červnu 1978 mu britská královna Alžběta II. udělila vysoký řád MBE. Za všechny přátele: H. T.

Plánujete zimní dovolenou?

Kam jinam, než ke krajanům z Hodonína na slunné Floridě ..

Croft Villas Motel

1020 N.E. Victoria Park Rd. FORT LAUDERDALE, Fla. 33304, USA

Byty s kuchyní. Jedna míle od moře!

Volejte /305/ 525-1146.

Majitelé: Jan, Marie a Radek Kučerovi.

ORGANIZUJEME PRICESTOVANIE Vašich príbuzných z Československa

a zariadíme Vám cestu na stretnutie sa s príbuznými v Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku. -- Vybavujeme aj zájazdy na juh -- Florida, atď, ako aj na ostrovy.

Zmenáreň cudzích valút

Založené 1951. Majiteľ Harry HEITLER

COMPUTERIZED RESERVATION

WORLD TRAVEL SERVICE Limited 258 College St. (roh Spadina)

Toronto, Ontario M5T 1R7 / Telephone 979-2171